

TANTÁRGYI ADATLAP

Tárgy neve:		Kódja:	
Általános és szervetlen kémia laborgyakorlat		VEMKAKB233A	
Laboratory Practices from General and Inorganic Chemistry			
Tárgyfelel s oktató:		Tárgyfelel s tanszék:	
Kovács Margit		Általános és Szervetlen Kémia	
Labor (óra):		Kredit:	Számonkérés:
3 (/hét)		3	Évközi jegy

A tárgy oktatója:			
név	kurzus típusa	kurzus kódja	nyelv
Kovács Margit	Vizsgakurzus	5	magyar
Szabóné Bárdos Erzsébet dr.	Labor	1	magyar
Dr. Fodor Lajos	Labor	4	magyar
dr. Valicsek Zsolt	Labor	2	magyar
Kovács Margit	Labor	3	magyar
Kovács Margit	Labor	6	magyar

Tantárgy képzési célja:

Alapvető laboratóriumi eszközök és mérési műveletek megismerése, gyakorlati készség megszerzése. Anyagismeret, legfontosabb szervetlen kémiai reakciók megismerése, alapvető kémiai műveletek elsajátítása.

Tantárgy tematikája:

- Általános tájékoztató, program ismertetés. Csoportbeosztás. Munkavédelem. Eszközbemutató. Alapvető műveletek ismertetése: tömegmérés, térfogatmérés, hőmérsékletmérés, szűrés.
- Munkavédelemi ZH. 2 oldat készítése (tömény sav hígításával, szilárd anyag oldásával). Sűrűségmérés piknométerrel.
- Gőzsűrűség (ill. moláris tömeg) mérése Victor-Meyer módszerrel.
- Forráspont mérése. Fagyáspontcsökkenés mérése Rast módszerrel.
- Gázoldhatóság mérése.
- pH-mérés - gyenge savak titrálása.
- DÁLT = beszámoló (az ált. kém. részből). Szervetlen kémia labor: ált. tudnivalók, program, feladatok, értékelés. Reakciókat kísérő jelenségek, reakciók kivitele. Bemutató „Egyszerű kémiai reakciók” alapján. R: H⁺ és X⁻
- D1: H⁺ F⁻ Cl⁻ Br⁻ I⁻ ClO₃⁻ BrO₃⁻ IO₃⁻ ClO₄⁻. E1= elemzés: F⁻ Cl⁻ Br⁻ I⁻ ClO₃⁻ BrO₃⁻ IO₃⁻ ClO₄⁻
- D2: O₂²⁻ S²⁻ SO₃²⁻ S₂O₃²⁻ SO₄²⁻ + D1 részek. E2: SO₃²⁻ S₂O₃²⁻ SO₄²⁻ és Cl⁻ Br⁻ I⁻ ClO₃⁻ BrO₃⁻ IO₃⁻
- D3: NO₂⁻ NO₃⁻ PO₄³⁻ CO₃²⁻ CN⁻ SCN⁻ + D2 részek. E3: NO₂⁻ NO₃⁻ PO₄³⁻ CO₃²⁻ SCN⁻ és SO₃²⁻ S₂O₃²⁻ SO₄²⁻
- D4 (félfémek): B₄O₇²⁻ Al³⁺ SiO₃²⁻ As^{3+/5+} Sb^{3+/5+} + D3 részek. E4 : B₄O₇²⁻ Al³⁺ SiO₃²⁻ AsO₃³⁻ AsO₄³⁻ Sb₃⁺
- D5 (alkáli + alkáliföldfémek): Li⁺ Na⁺ K⁺ NH₄⁺ Ca²⁺ Sr²⁺ Ba²⁺ Mg²⁺ + D4 részek. E5: Li⁺ Na⁺ K⁺ NH₄⁺ Ca²⁺ Sr²⁺ Ba²⁺ Mg²⁺
- D6 (másodfajú fémek): Cu²⁺ Ag⁺ Zn²⁺ Cd²⁺ Hg₂²⁺ Sn^{2+/4+} Pb²⁺ Bi³⁺. E6: Cu²⁺ Ag⁺ Zn²⁺ Cd²⁺ Hg₂²⁺ Hg²⁺ Sn^{2+/4+} Pb²⁺ Bi³⁺
- D7 (átmeneti fémek): Cr³⁺ Mn²⁺ Fe²⁺ Fe³⁺ Co²⁺ Ni²⁺ + D6 részek. E7: Cr³⁺ Mn²⁺ Fe²⁺ Fe³⁺ Co²⁺ Ni²⁺ Cu²⁺ Ag⁺ Zn²⁺ Cd²⁺ Hg₂²⁺ Hg²⁺ Al³⁺ Bi³⁺ (csak NaOH és NH₄OH reagensekkel)
- Félév végi beszámoló (általános kémiából is)

Tantárgy követelménye:

Sikeres munkavédelmi beszámoló. A gyakorlatok és az évközi beszámolók 50%-a, továbbá a félév végi beszámoló legalább elégséges érdemjeggyel legyen.

TANTÁRGYI ADATLAP

Tantárgyhoz kapcsolódó irodalom:

Általános kémiai laboratóriumi gyakorlatok, Összeállította a tanszéki munkaközösség, VE, 1994.
Szervetlen kémiai reakciók, (Szerk. Welther Károlyné), VE, 1993.
Barcza L.: A minőségi kémiai analízis alapjai, Medicina, Bp. 1989.
Erdey L. : Bevezetés a kémiai analízisbe, Tankönyvkiadó, Bp. 1961